

Gentiana lutea. L.

BITTERWORTEL,
GENTIAAN.

De Vde. CLASSE.

Zie LINNÆUS *Nat. Hist.*
door HOUTTUIJN, IIde
Deel VIIde St., bl. 811.

- GENTIAAN** met bijna vijfbladige,
Raderachtige, gekranste Bloemen
en Scheedachtige Kelken.
- a. De Kelk als eene Bloemscheede.
  - b. De eenbladige Bloemen, diep
ingesneeden, als van vijf tot agt-
Bladig voorkomende.
  - c. De Bloem geopend, met de en
keide Meeldraaijes tusfchen de
Slippen.
  - d. Het Rotrondachtig Vrugtbegijn-
zel, met den Stijl en dubbelden
Stemtel.
  - e. De Honigkliertjes rondom het
Vrugtbeginzal.
  - f. Het Zaad.

De BLOEITIJD valt in Julij.
Het groeit op alle hooge Bergen in
Europa, op de Alpen van Switzer-
land, Oostenrijk en de Pijreneeën,
zeer overvloedig, ter hoogte van
vier Voeten, en daar boven. Het is
hier, in de Tuinen, een overblij-
vende Plant.

GENTIANA
LUTEA.

CLASSIS VIIa.

Conf. LINNÆI *Sijst. Nat.*, Ed.
GMELINI, Tom. IIdi Part.
Imæ pag. 460.

- GENTIANA** Corollis subquinque-fi-
dis, rotatis, verticillatis, Ca-
lijcibus Spathaceis.
- a. Calijx Spathæ formâ.
  - b. Corollæ monopetalæ, profunde
incisæ, quasi Petalis quinque ad
octo constantes.
  - c. Corolla aperta, cum Staminibus
in unaquâque incifurâ singulis.
  - d. Germen Cijlindraceutum, cum
Stijlo & Stigmate duplicato.
  - e. Glandulæ Nectariferæ Germen
cingentes.
  - f. Semen.

TEMP. FLOR. in Mense Julio.
Crescit ubique in Montibus altis
Europæ, abunde proveniens in
Alpibus Helvetiæ, Auftriæ & Pij-
renæis, altitudine quatuor Pedum.
Hic in Hortis perennat.

GEBRUIK. Onder den naam van *Gentiaan* is deeze algemeen be-
kend en wordt ook *Bitterwortel* genoemd, wegens de uitneemende
bitterheid van den Wortel, die van buiten bruin is, van binnen
geel, en, zo in Extrakt als in Aftrekzel, tegen Koortfen en andere
Ongefteldheden, uit een ophooping van Slijm in de Maag en Worm-
men in 't Gedarmte voorkomende; ook tegen de Winden, dienstig
bevonden wordt. Tegen 't Podagra, de Jicht en 't Graveel, heeft
men hem insgelijks, aangepreezen. Uitwendig maakt men 'er in
rottige Sweeren gebruik van, als ook tot uitzetting van Fistelen enz.

PAAR.